

Vintergatan på E.ON med fokus på Energidistribution

2023-11-23

e-on

Kristina
Jacobsson

Bolag: E.ON Energidistribution

Enhet: Digitalisering & Transformation

Avdelning: Business Transformation

Min roll: Strategisk verksamhetsutveckling, förändringsledning
och verksamhetsarkitektur

Bakgrund: Redaktör, Projektledare, Global konceptutvecklare,
PR & Kommunikation, Affärskonsult, Change Manager,
Verksamhetsutvecklare, Facilitator

Superkrafter: Helikopterseende, Connecting the dots,
Relationsbyggare, Nyfiken, Pannben

Vi driver energi-
omställningen i
Norden mot
ett hållbart
samhälle...

...Det gör vi genom
distribution och
genom att möjliggöra
för människor, företag
och städer, att använda
energi på smartast
möjliga vis.

Två divisioner

Energy Networks

Regionnät

Lokalnät

Customer Solutions

Energy Infrastructure
Solutions

Energy

Om oss

- 136 900 km ledning = cirka 3,3 varv runt jorden
- Sveriges största nätägare med största andelen nät på landsbygden
- Antal anställda: 888
- Omsättning: cirka 8,5 miljarder kr/år
- Distribution: 40 TWh
- Investerar ca 16 miljarder i våra nät

A person wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow safety vest is holding a smartphone. The phone screen shows a grid of numbers, likely a keypad. In the background, a white electrical meter is visible, mounted on a wall. The meter has a small display and some buttons. The overall scene suggests a utility worker or technician using a mobile device to interact with smart meters.

Nästa generations smarta elmätare

Fram till 2025 rullar E.ON ut nästa generations smarta elmätare till över 1 miljon kunder. Från våren 2020 ska 1 000 nya elmätare installeras varje vardag fram tills 31 december 2024.

De smarta elmätarna har en rad nya funktioner:

- Förberedda för hantering av mikroproduktion
- Kunderna ges möjlighet att följa sin elförbrukning och se produktion från egna solceller – nästan i realtid
- Mätarna ger E.ON en förbättrad övervakning av driftläget i lågspänningsnätet

The background of the slide features a warm sunset scene with silhouettes of trees and a series of horizontal power lines stretching across the sky. The sky transitions from a deep orange near the horizon to a lighter, hazy blue at the top. A solid yellow vertical bar is positioned on the far left side of the image.

Stora förändringar och utmaningar i vår omvärld

- Tuffa klimatmål utmanar traditionella lösningar
- Energiomställning och storskalig elektrifiering av industri och transporter
- Ökad urbanisering kräver nya strukturer
- Digitalisering påverkar alla sektorer

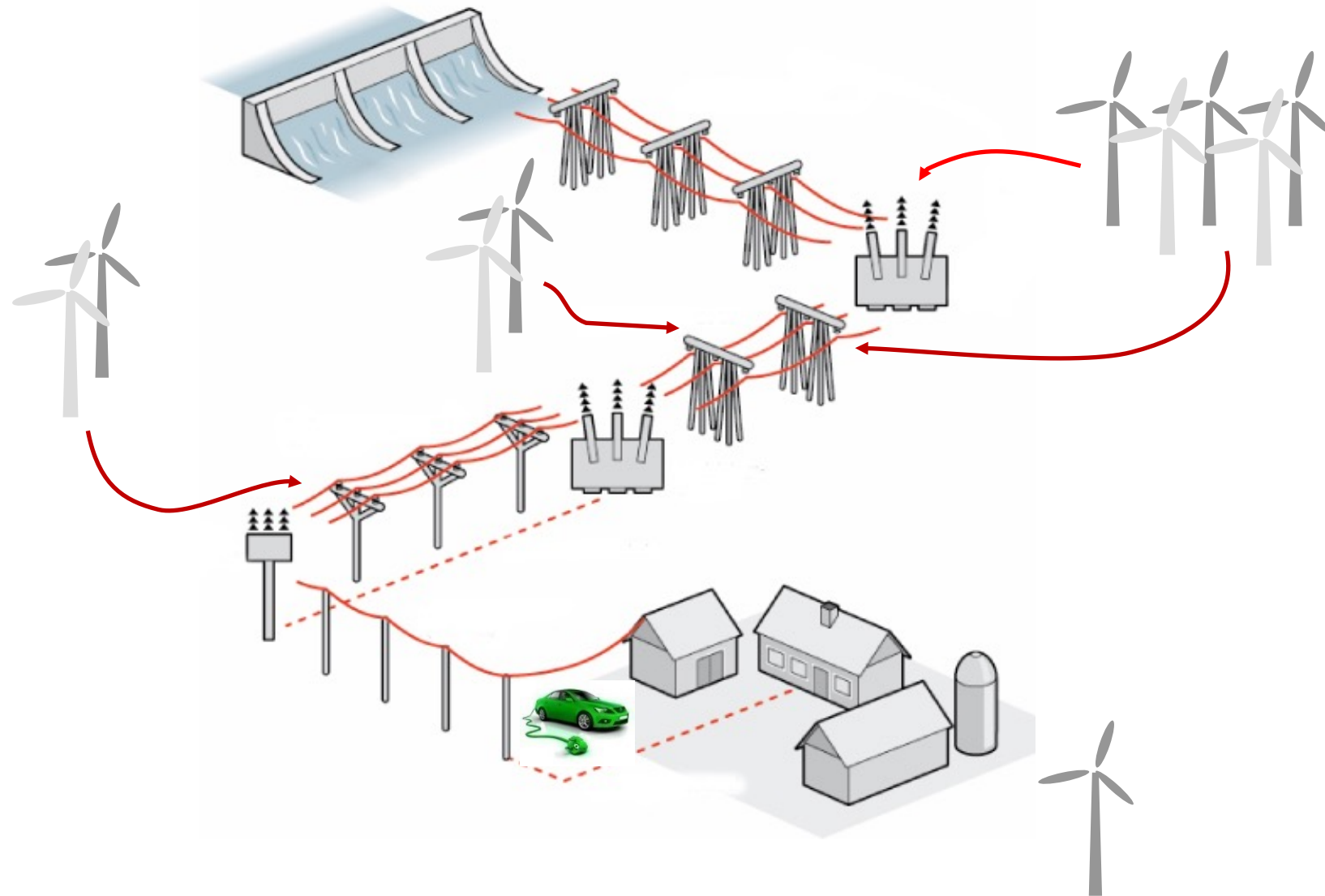

Ny strategi

E.ON Energidistribution

e-on

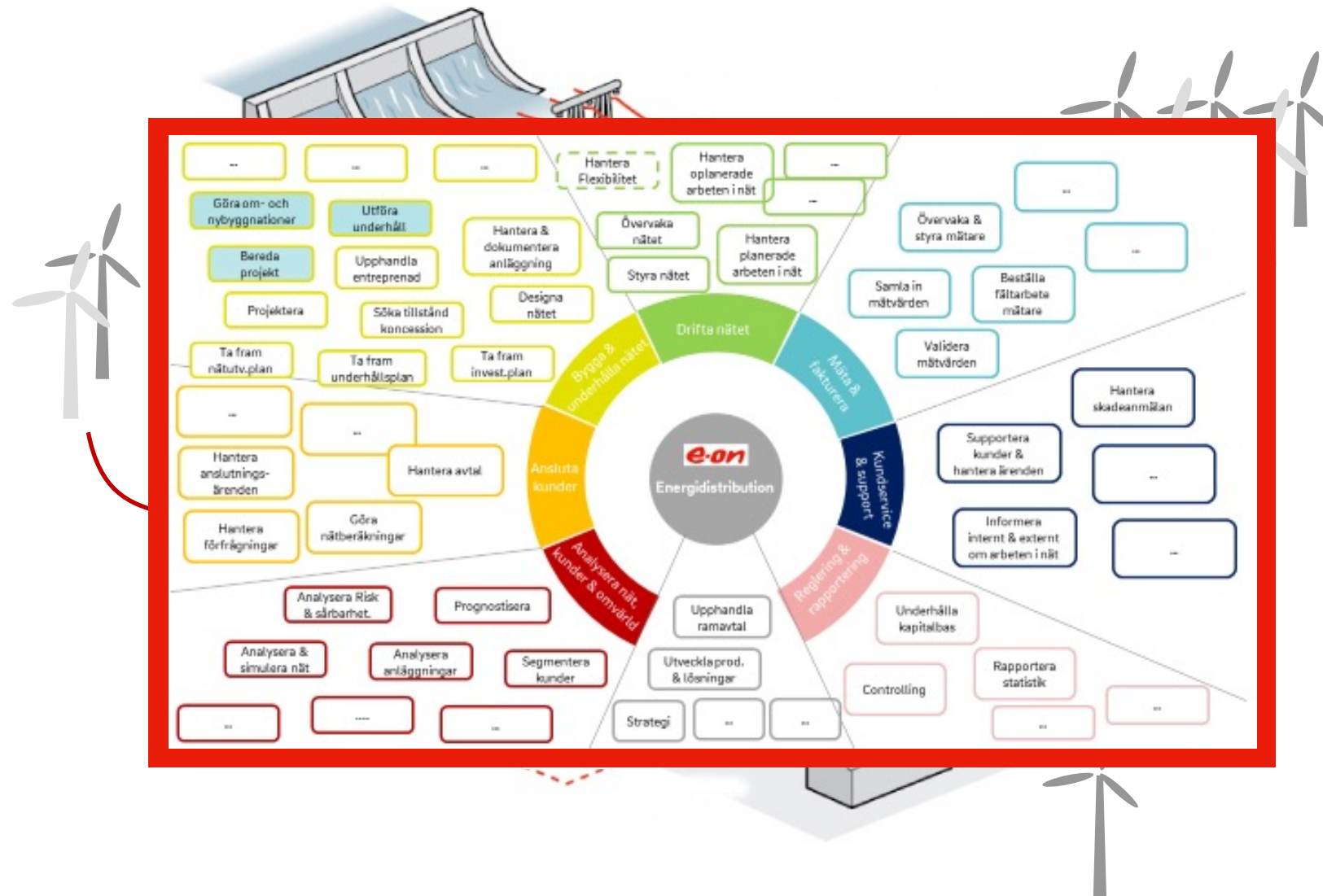
Vi behöver ett helhetsperspektiv för att säkerställa att vi kan leverera på de nya förutsättningarna i vår omvärld

Vår nya strategi innebär att vi behöver etablera helt nya metoder och arbetssätt samt använda nya digitala lösningar. Detta påverkar **People** (antal resurser och kompetens), **Process** (hur vi arbetar), **Technology** (tekniska verktyg) och **Information** (data, policies, lagkrav), vilka är viktiga hörnstenar i arbetet med verksamhetsarkitektur.

Verksamhetskartan stödjer EED i att utifrån ett helhetsperspektiv förstå hur nya förutsättningar påverkar samt vilken utveckling som behövs.

Vi behöver ett helhetsperspektiv för att säkerställa att vi kan leverera på de nya förutsättningarna i vår omvärld

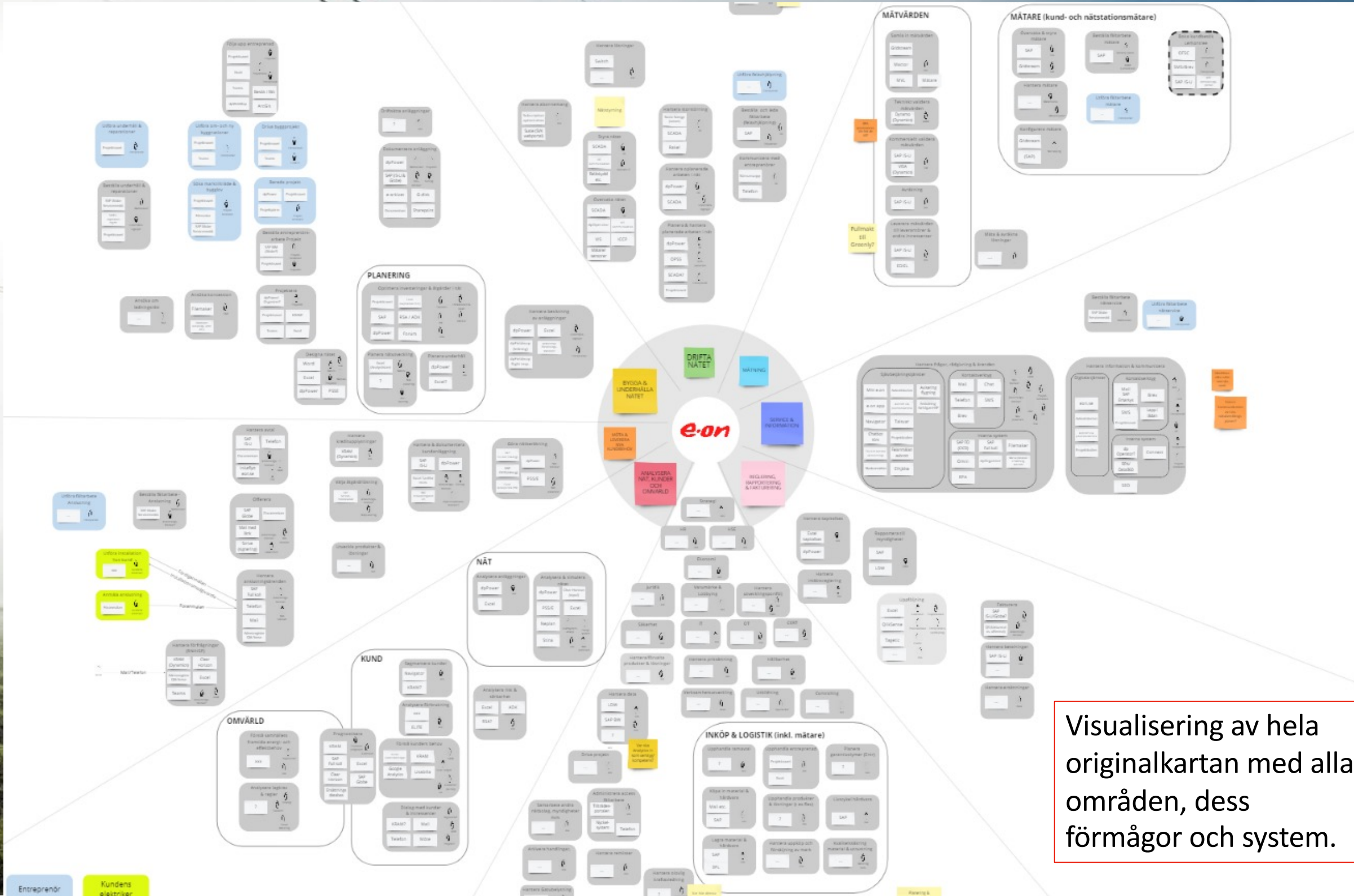
Vår nya strategi innebär att vi behöver etablera helt nya metoder och arbetssätt samt använda nya digitala lösningar. Detta påverkar **People** (antal resurser och kompetens), **Process** (hur vi arbetar), **Technology** (tekniska verktyg) och **Information** (data, policies, lagkrav), vilka är viktiga hörnstenar i arbetet med verksamhetsarkitektur.

Verksamhetskartan stödjer EED i att utifrån ett helhetsperspektiv förstå hur nya förutsättningar påverkar samt vilken utveckling som behövs.

Så har vi byggt vår
Verksamhetskarta
med hjälp Vintergatan

01

Visualisering av hela originalkartan med alla områden, dess förmågor och system.

Vår verksamhetskarta

BYGGA & UNDERHÅLLA NÄTET

Våra förmågor som behövs från att vi prioriterar behov till att vi genomför projekt och driftsätter anläggningar. Här ingår även förmågor för underhåll, besiktningar och reparationer, samt dokumentation av anläggningsdata.

DRIFTA NÄTET

Våra förmågor som behövs för att kunna styra och övervaka nätet, hantera planerade och oplanerade arbeten samt leda och kommunicera med entreprenörer i fält. Här ingår även förmågor för att optimera nätet, som t ex flexibilitetslösningar.

MÄTNING

Våra förmågor som behövs för att samla in och hantera mätvärden. Inkluderar även förmågor för att hantera kund- och nätstationsmätare.

MÖTA & LEVERERA NYA KUNDBEHOV

Våra förmågor som behövs för att vi ska kunna ansluta nya kunder eller förändra kunders befintliga anslutningar enligt behov och förväntan, från förfrågan till avtal och dokumentation. Här finns även förmågor för att utveckla och välja rätt lösning för kundens behov.

e-on
Energidistribution

Möta &
leverera
kundbehov

Analysera nät,
kunder & omvärld

ANALYSERA NÄT, KUNDER OCH OMVÄRLD

Våra förmågor som behövs för att kunna analysera vårt nät och våra anläggningar, samt simulera och prognostisera framtida scenarier. Här finns även förmågor för att kunna analysera och förstå våra kunder, externa samarbetspartners och omvärld på kort och lång sikt.

STÖDJANDE FÖRMÅGOR

Våra förmågor som bidrar till och stöttar förmågor i hela vår operationella verksamhet.

Reglering,
rapportering &
fakturerering

REGLERING, RAPPORTERING & FAKTURERING

Våra förmågor som behövs för att hantera reglering, rapportering till externa parter samt intern uppföljning. Här finns även förmågor vi behöver för att kunna fakturera och hantera betalningar och ersättningar.

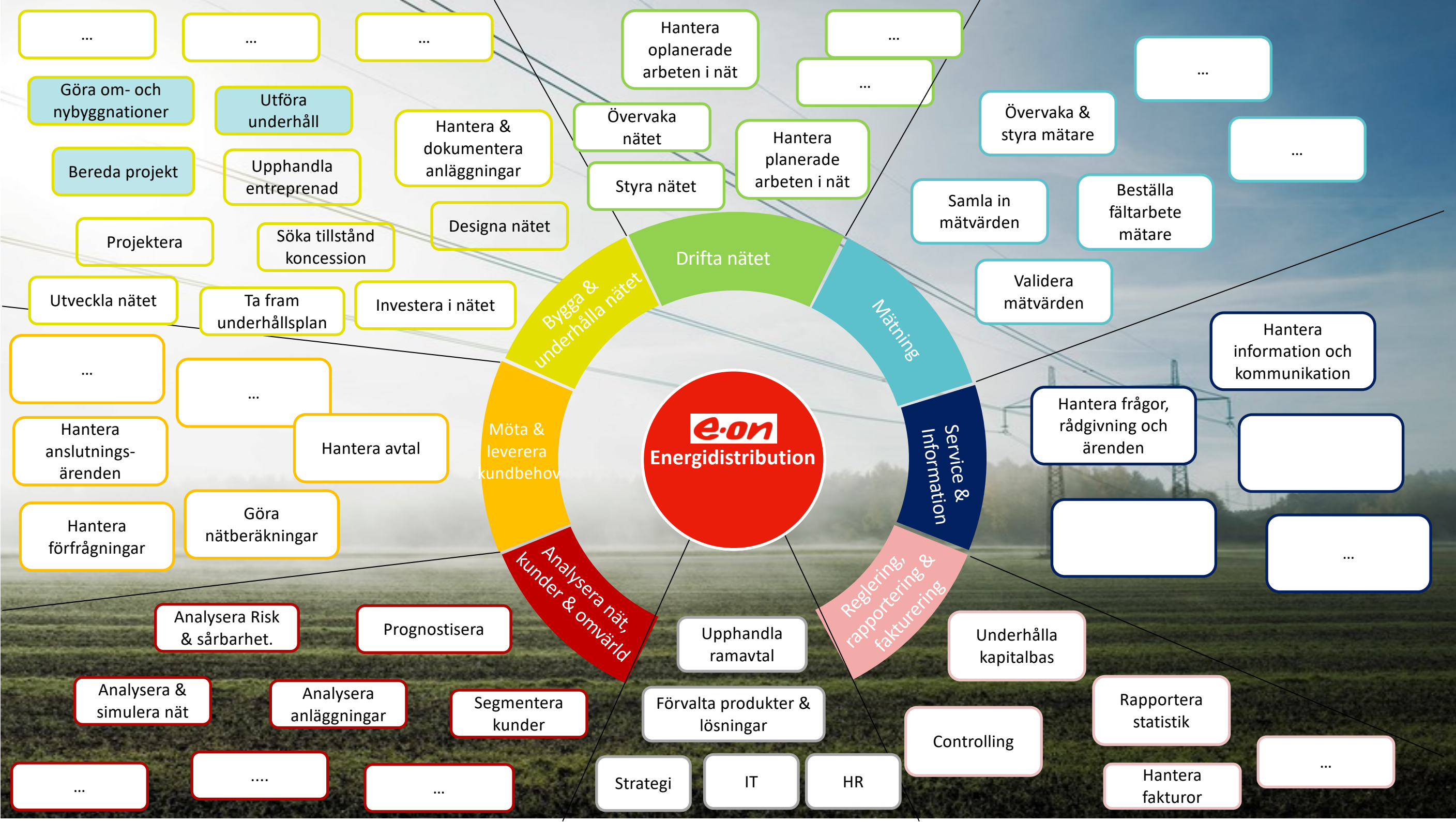
SERVICE & INFORMATION

Våra förmågor som behövs för att både externt och internt svara på frågor, ge råd och hantera ärenden. Här finns även förmågor vi behöver för att kunna informera och kommunicera.

Mätning

Drifta nätet

Bygga &
underhålla nätet

Så här använder vi vår
verksamhetskarta -
Kapacitetsarkitektur

02

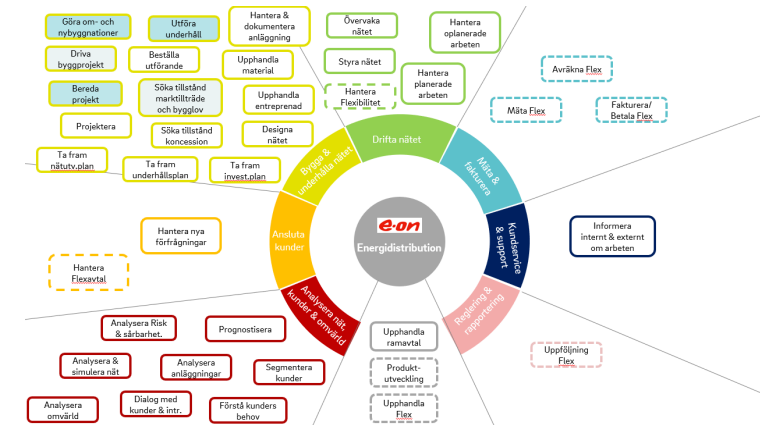
Uppdrag Kapacitetsarkitektur

Identifiera ett övergripande värdeflöde för kapacitet samt konkretisera gap och insatser för att i nästa steg kunna etablera processflöden, ansvarsområden, överlämningar och gränsdragningar.

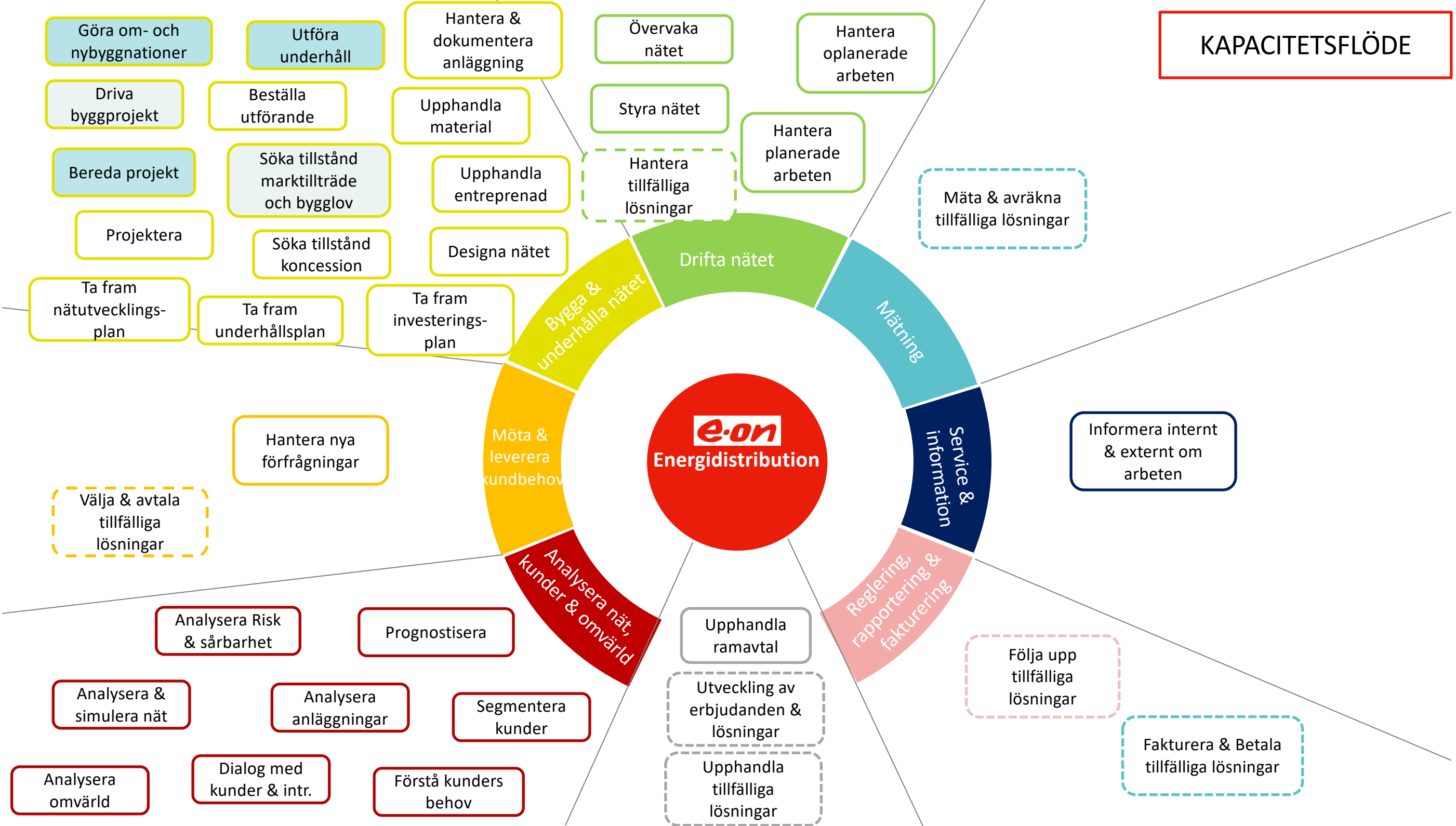

Tillvägagångssätt

- **Identifiera vilka förmågor** som är viktiga för att kunna tillhandahålla kapacitet till kunderna, dvs kapacitetsflödet.
 - Task Force Kapacitet
 - WS-deltagare
 - Resurser från DSO-gruppen

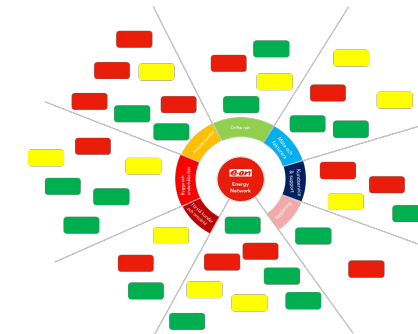
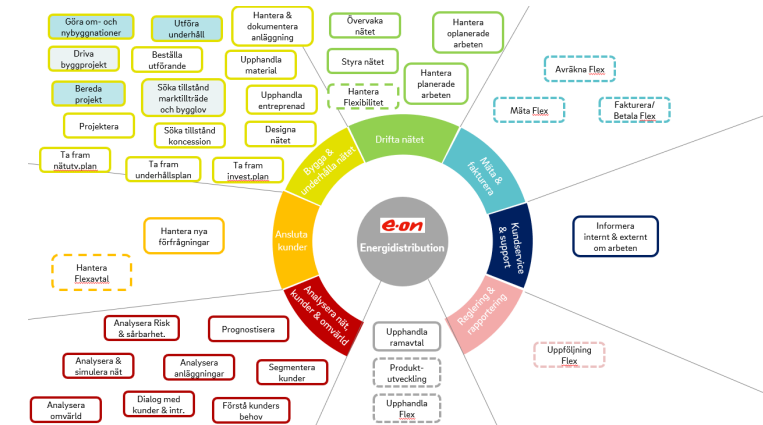

KAPACITETSFLÖDE

Tillvägagångssätt

- **Identifiera vilka förmågor** som är viktiga för att kunna tillhandahålla kapacitet till kunderna, dvs kapacitetsflödet.
 - Task Force Kapacitet
 - WS-deltagare
 - Resurser från DSO-gruppen

Status & behov av förbättringar

- **Dokumentera vad gapet består av eller har sin grund i.** Röd, gul eller grön färg visar hur stort gapet är för att nå strategiskt mål.

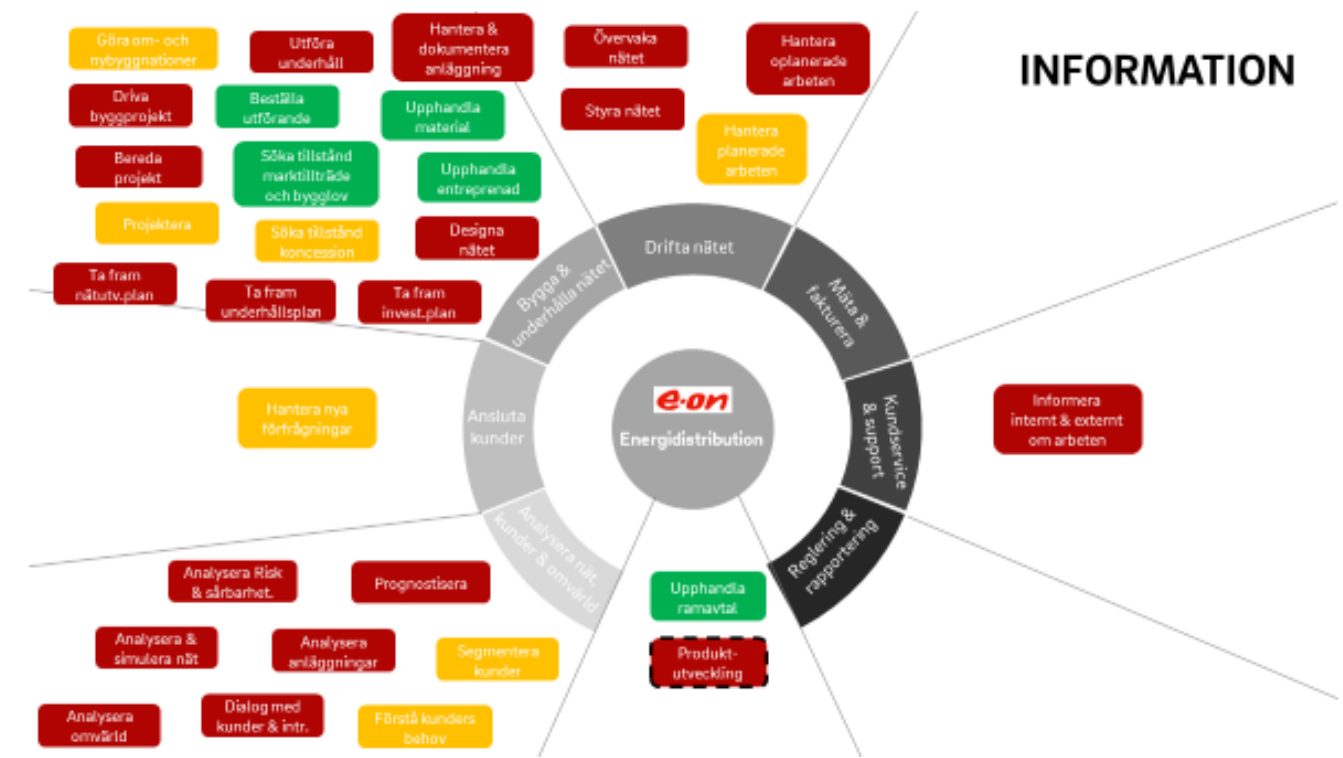
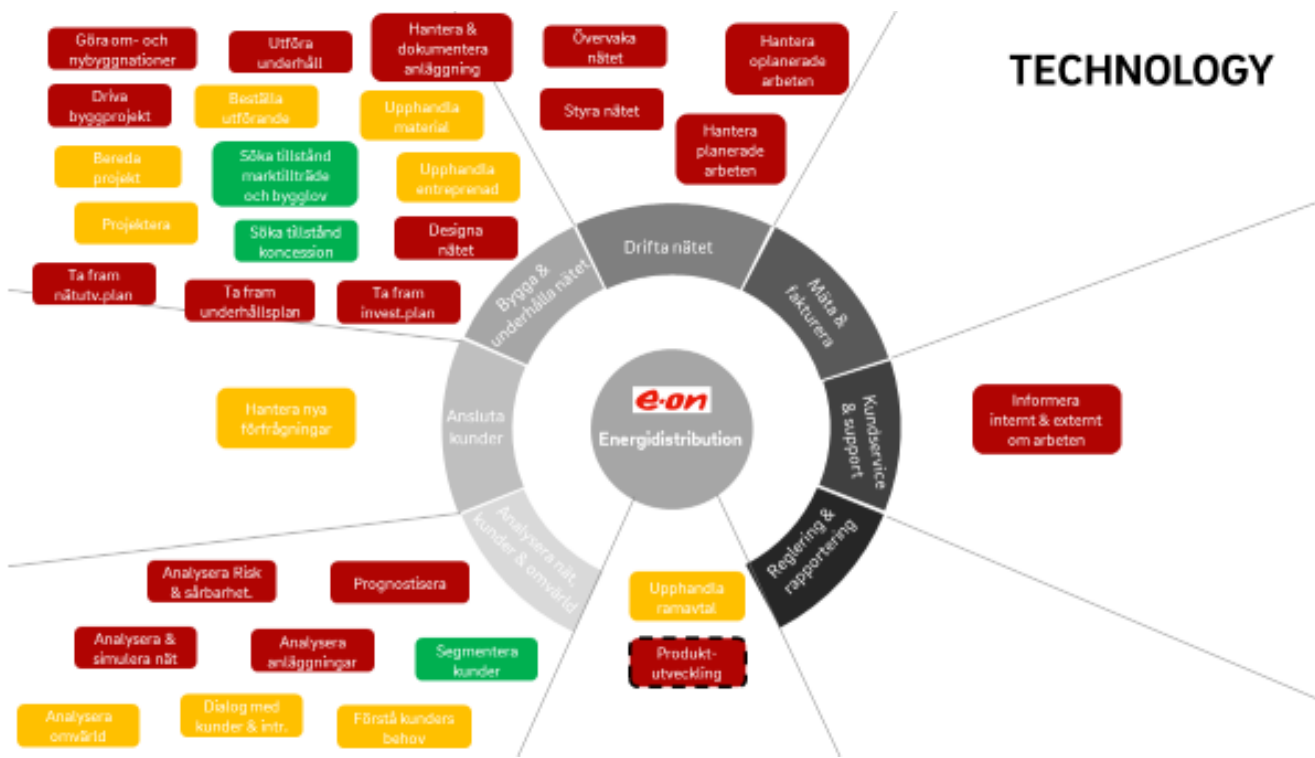
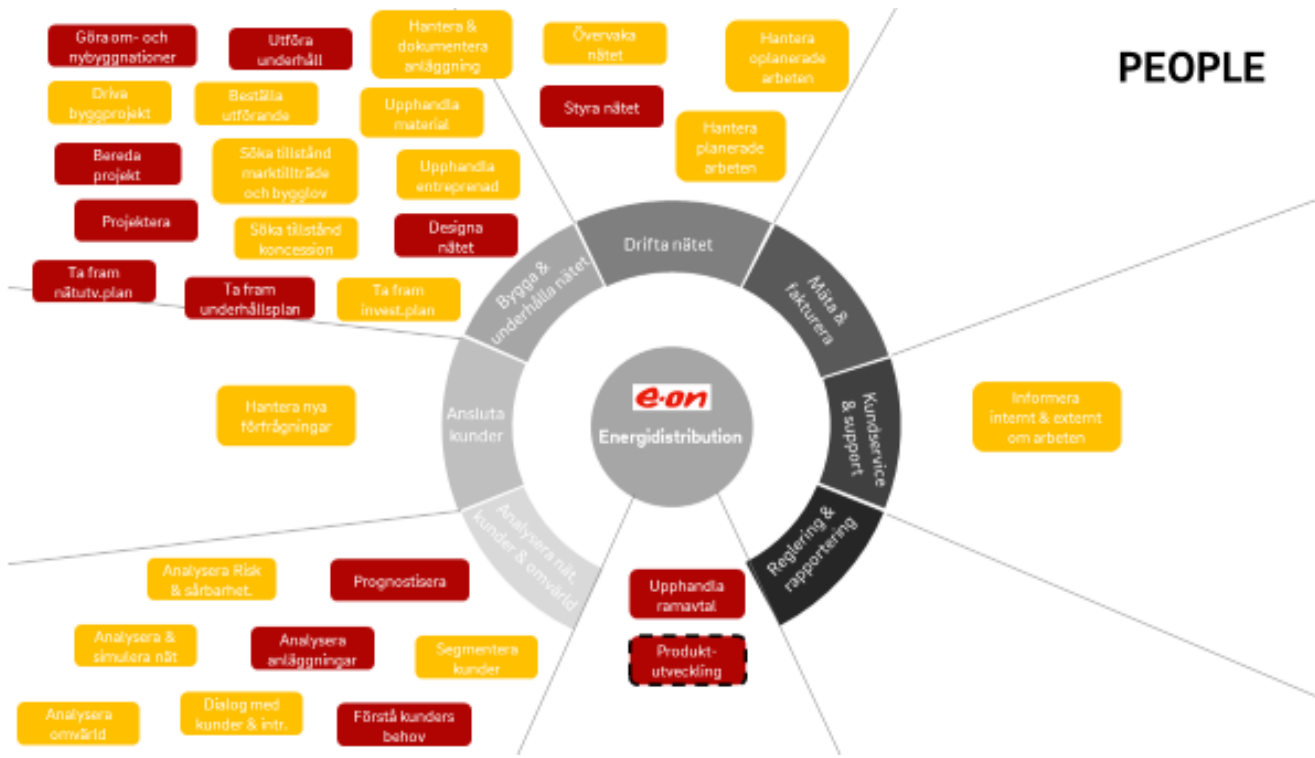
	People	Process	Information	Teknik	
Analysera vår omvärld	Brist på kompetens	Process finns men följs inte	Tillgänglig för alla	Uppgradering kommer nästa år	Analysera nät, kunder & omvärld
Förstå kunders behov					

Utvärdering och beskrivning av gapen

Förmåga	People	Process	Information	Teknik	Område i kartan
Analysera vår omvärld	Brist på kompetens	Process finns men följs inte	Tillgänglig för alla	Uppgradering behövs, kommer nästa år	Analysera nät, kunder & omvärld
Förstå kunders behov					

Utvärdering och beskrivning av gapen

	People	Process	Information	Teknik	
Analysera vår omvärld	Brist på kompetens	Process finns men följs inte	Tillgänglig för alla	Uppgradering behövs, kommer nästa år	Analysera nät, kunder & omvärld
Förstå kunders behov					

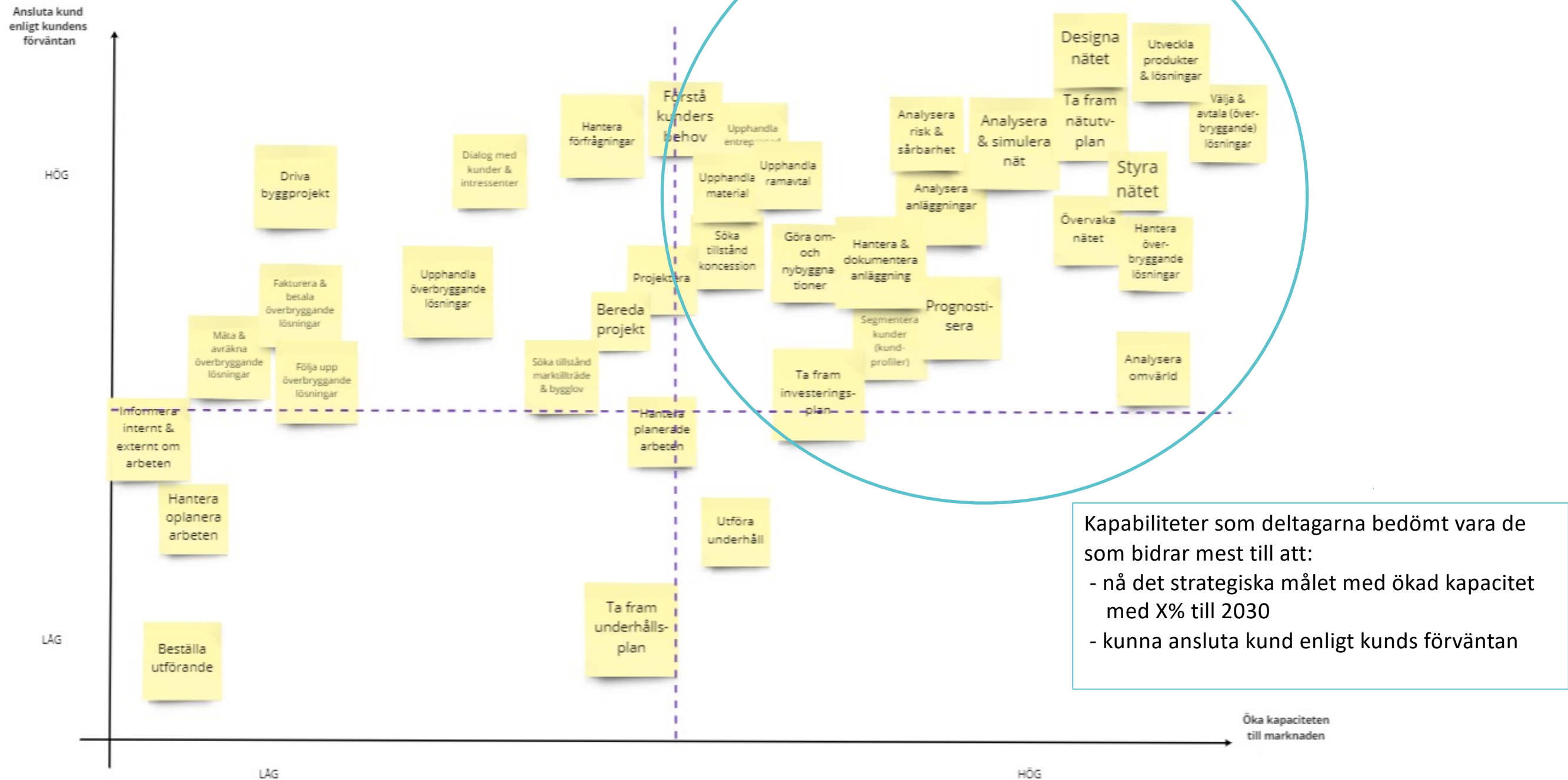
Huvudprocess	Möta kund & förstå kundbehov	Skapa erbjudande	Utveckla anläggning	Projektera & bygga anläggning	Förvalta anläggning	Driva anläggning
Förmågor	Hantera förfrågningar & kommande anslutningar	Hantera förfrågningar & kommande anslutningar				
		Analysera Risk & Sårbarhet	Analysera Risk & Sårbarhet	Analysera Risk & Sårbarhet		
			Hantera & dokumentera masterdata anläggning	Hantera & dokumentera masterdata anläggning	Hantera & dokumentera masterdata anläggning	Hantera & dokumentera masterdata anläggning
			Analysera anläggningar		Analysera anläggningar	
	Dialog med kunder & intressenter	Dialog med kunder & intressenter				
			Projektera	Projektera		
				Upphandla ramavtal	Upphandla ramavtal	
	Förstå kunders behov		Prognostisera	Bereda projekt	Ta fram underhållsplan	Hantera oplanerade arbeten
	Segmentera kunder		Analysera & simulera nätet	Driva byggprojekt	Utföra underhåll	Planera & hantera planerade arbeten
	Förstå samhällets framtida energi- och effektbehov		Ta fram nätutvecklingsplan	Göra om- och nybyggnationer		Informera internt & externt om arbeten
			Ta fram investeringsplan /portfölj	Upphandla entreprenad		Övervaka nätet
			Söka tillstånd koncession	Upphandla material		Styra nätet
			Designa nätet	Söka tillstånd marktillträde och bygglov		
				Beställa utförande		

Tillvägagångssätt:

- **Prioritera vilka förmågor** som är viktigast att börja arbeta med.

Output prio-workshop

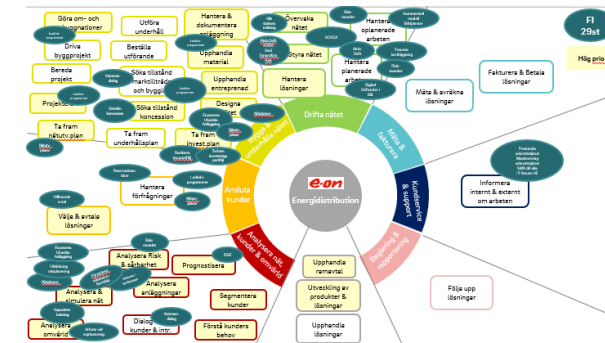

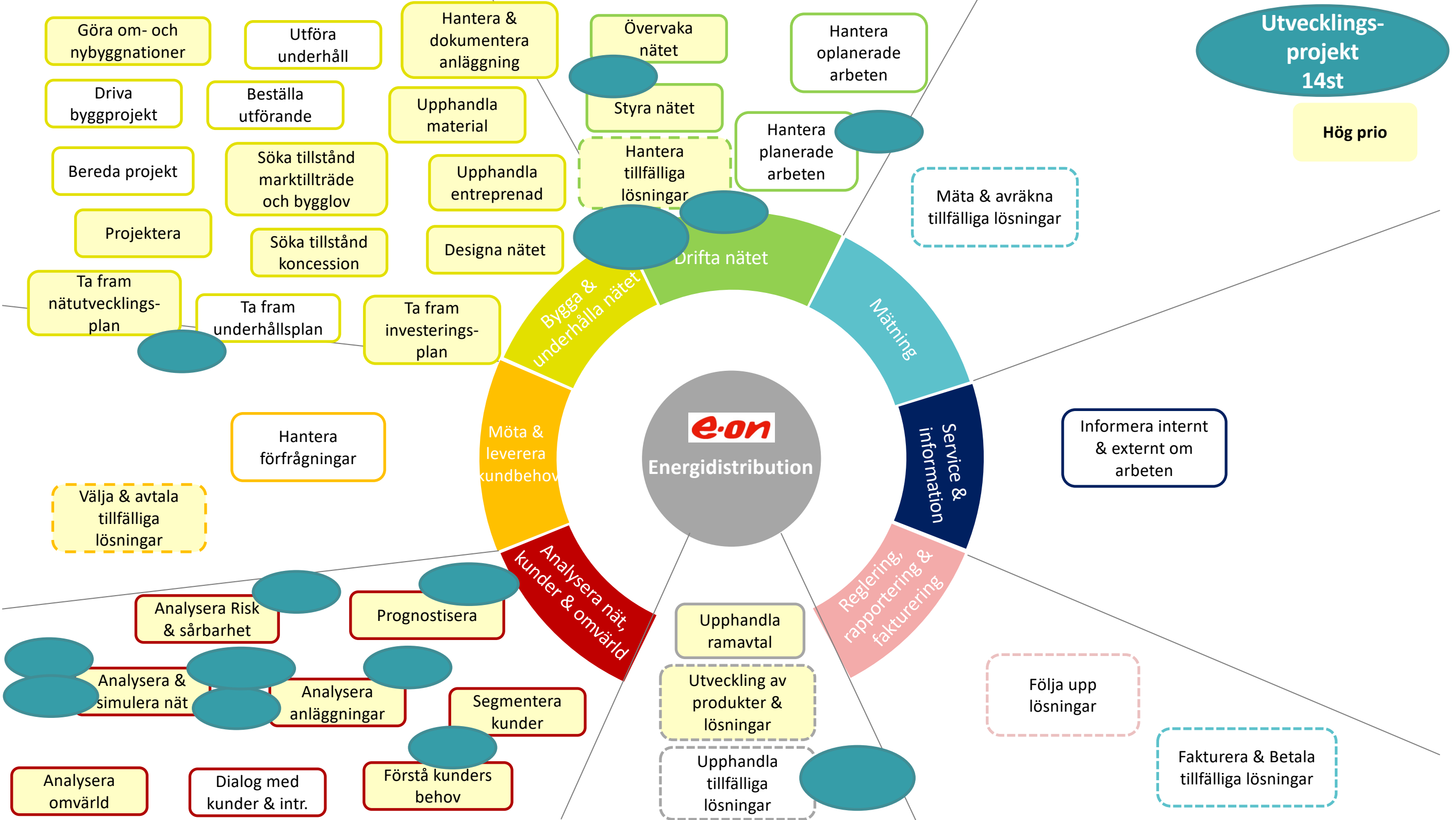
Kapabiliteter som deltagarna bedömt vara de som bidrar mest till att:

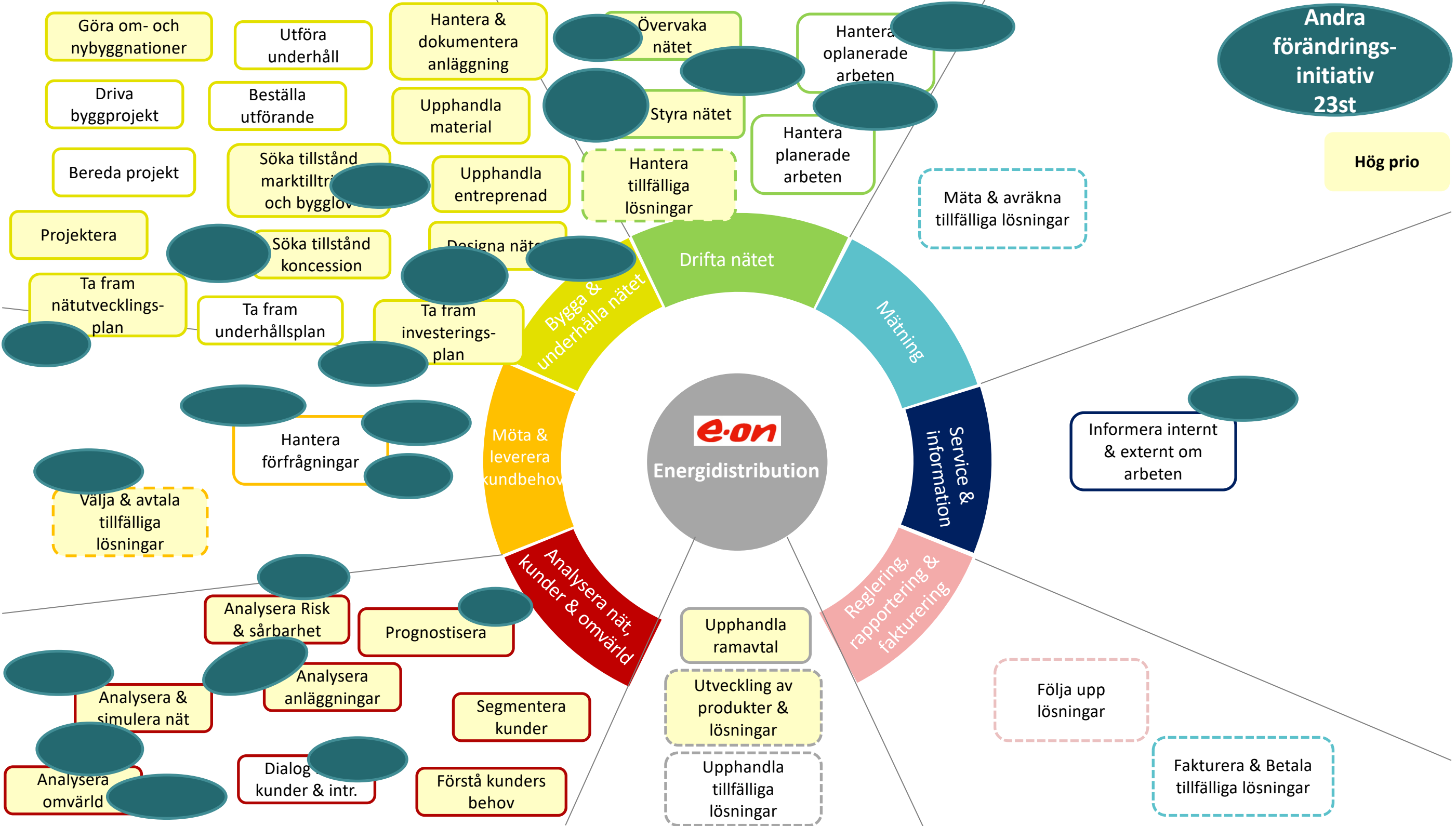
- nå det strategiska målet med ökad kapacitet med X% till 2030
- kunna ansluta kund enligt kunds förväntan

Tillvägagångssätt:

- **Prioritera vilka förmågor** som är viktigast att börja arbeta med.
- **Identifiera pågående initiativ** både i verksamheten och i programmen för att förstå vilka gap de redan täpper och var man behöver starta nya.

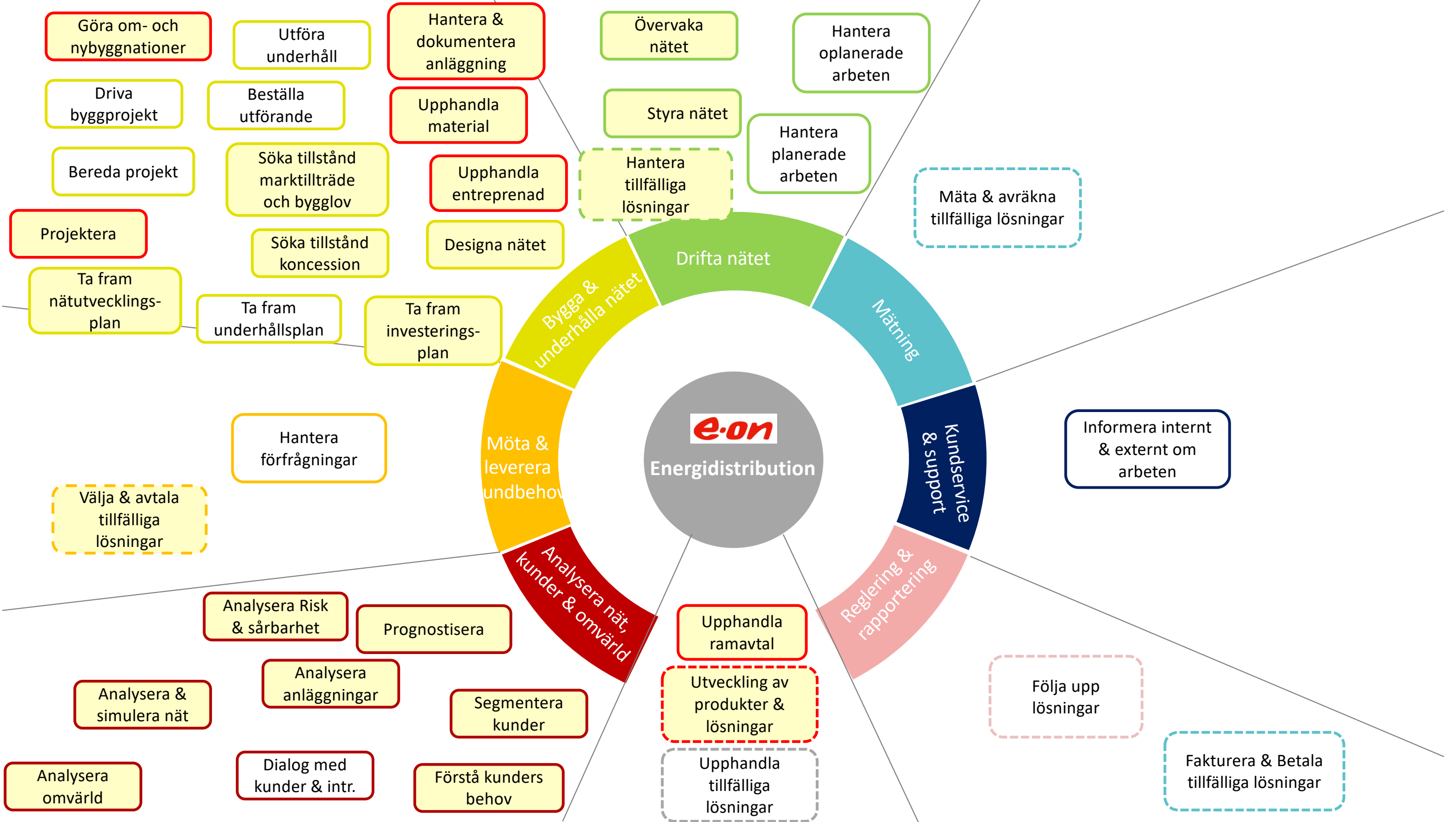

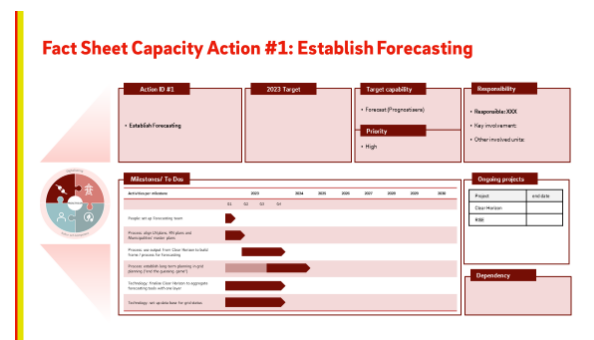
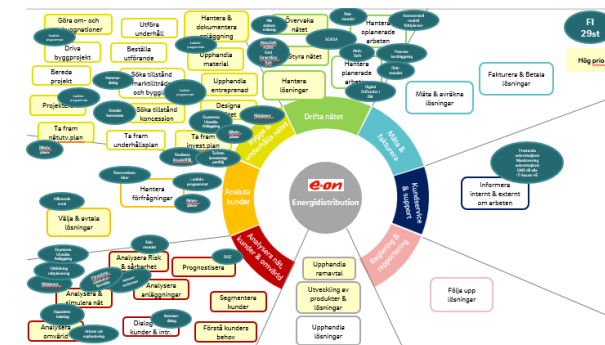
Utvärdering av pågående initiativ

	Pågående initiativ	People	Process	Information	Technology
Analysera vår omvärld	Kapacitetsbokning Arbetsätt exploatering				
Förstå kunders behov	ELITE Observer				

Tillvägagångssätt:

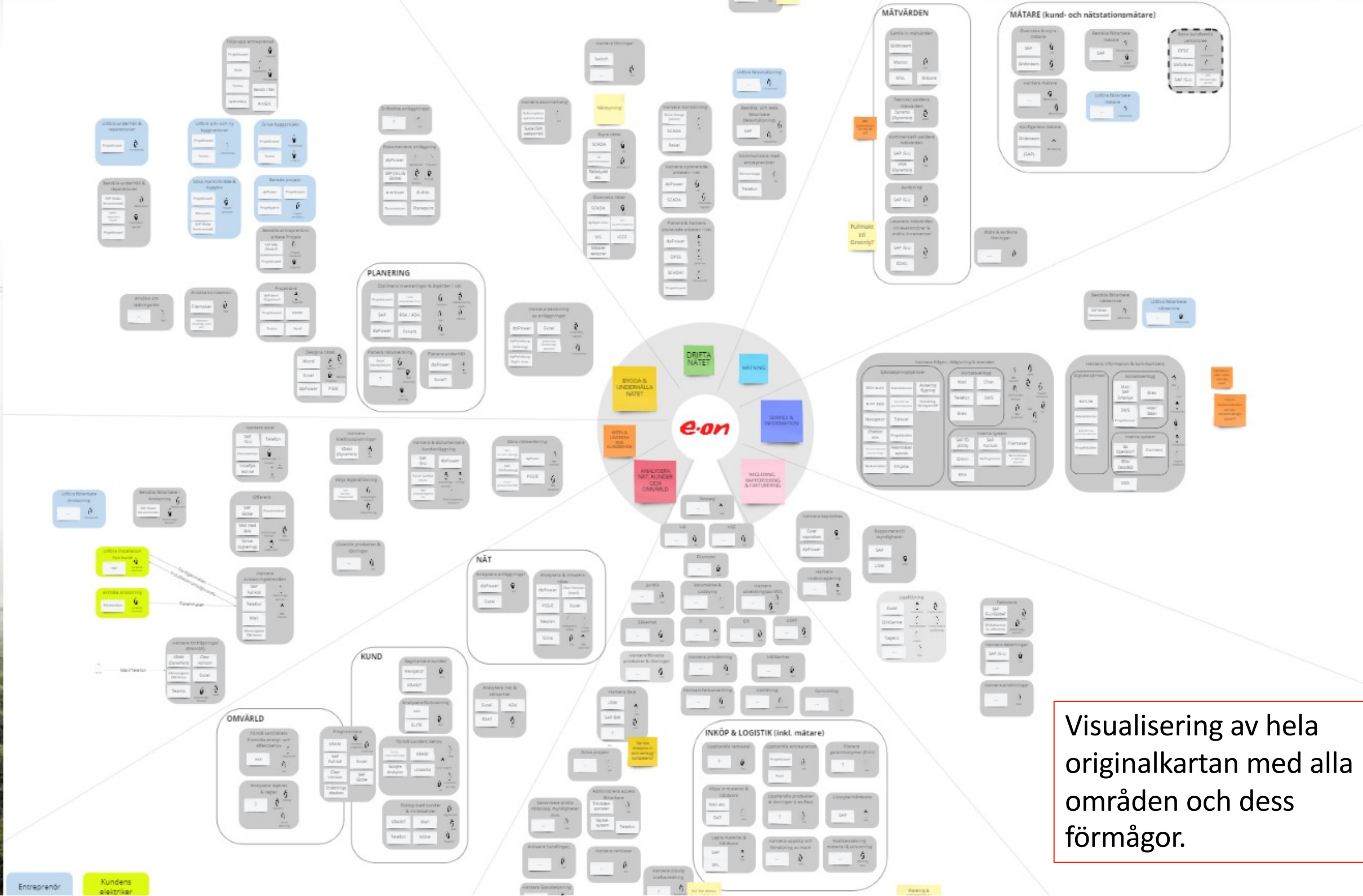
- **Prioritera vilka förmågor** som är viktigast att börja arbeta med.
- **Identifiera pågående initiativ** både i verksamheten och i programmen för att förstå vilka gap de redan täpper och var man behöver starta nya.
- **Lämna över material till Strategi** som tar fram actions som lämnas över till ägare i verksamheten och som sedan följs upp av Strategic Implementation Manager.

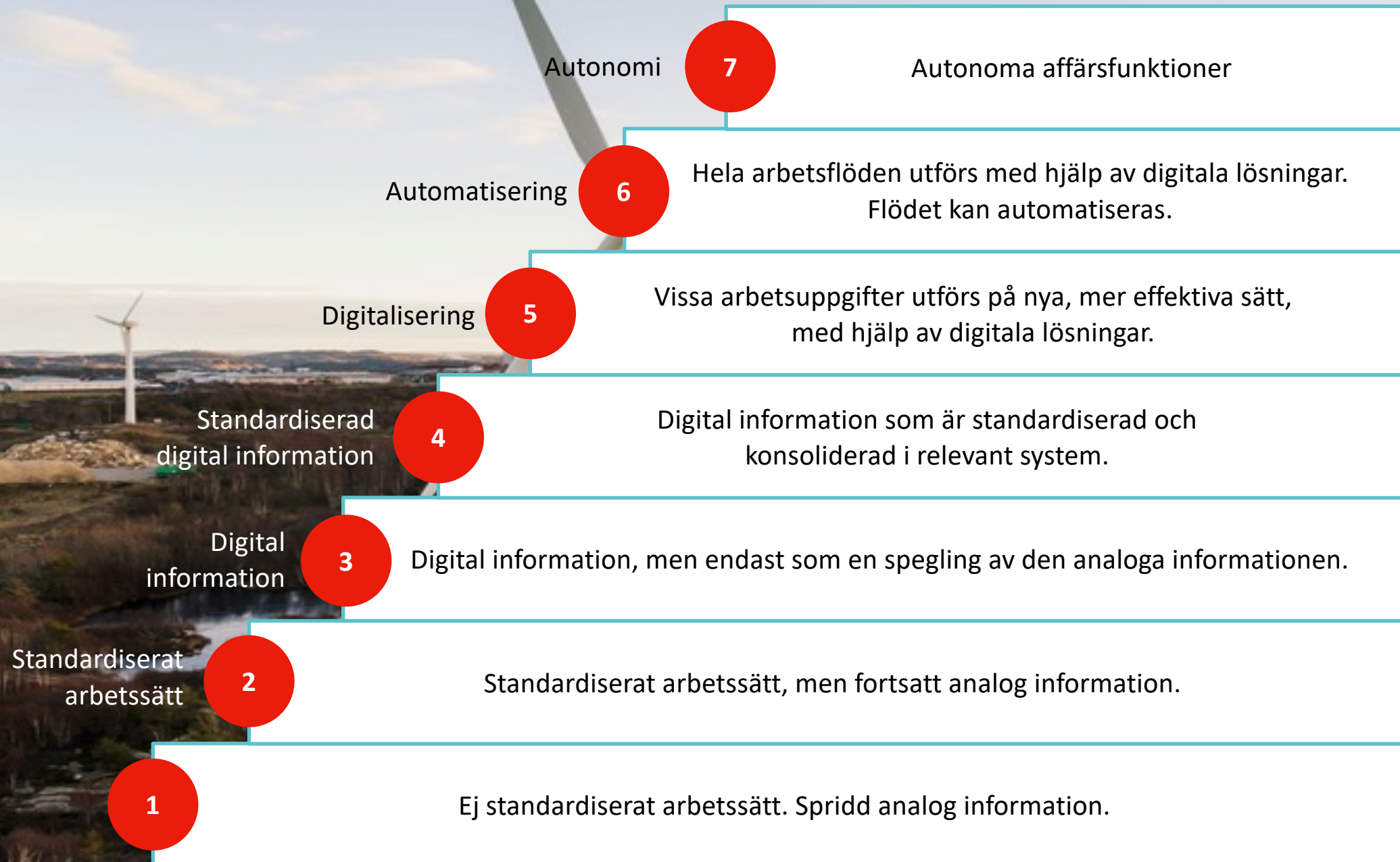

Så här använder vi vår
verksamhetskarta -
Automatiseringsresan

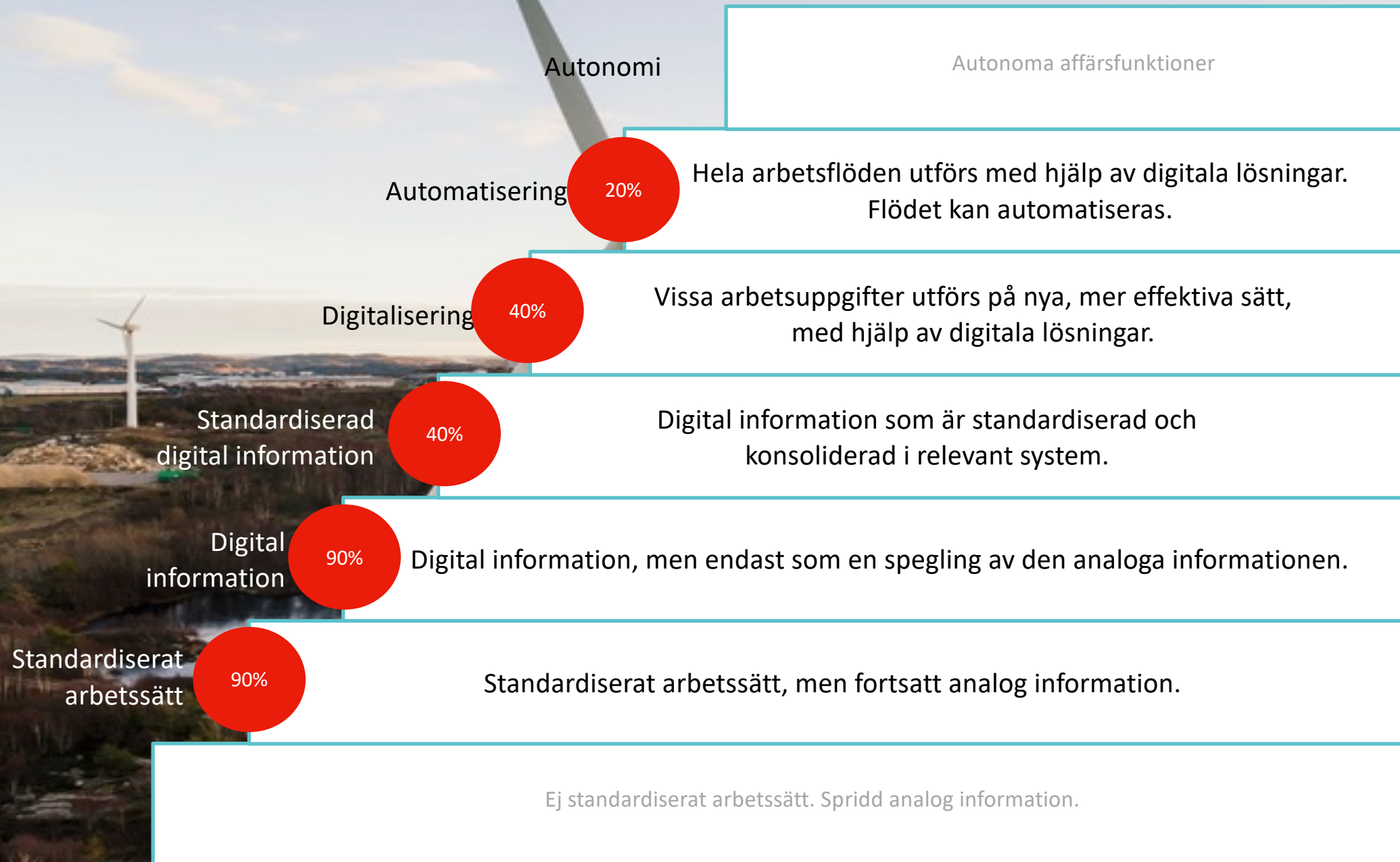
02

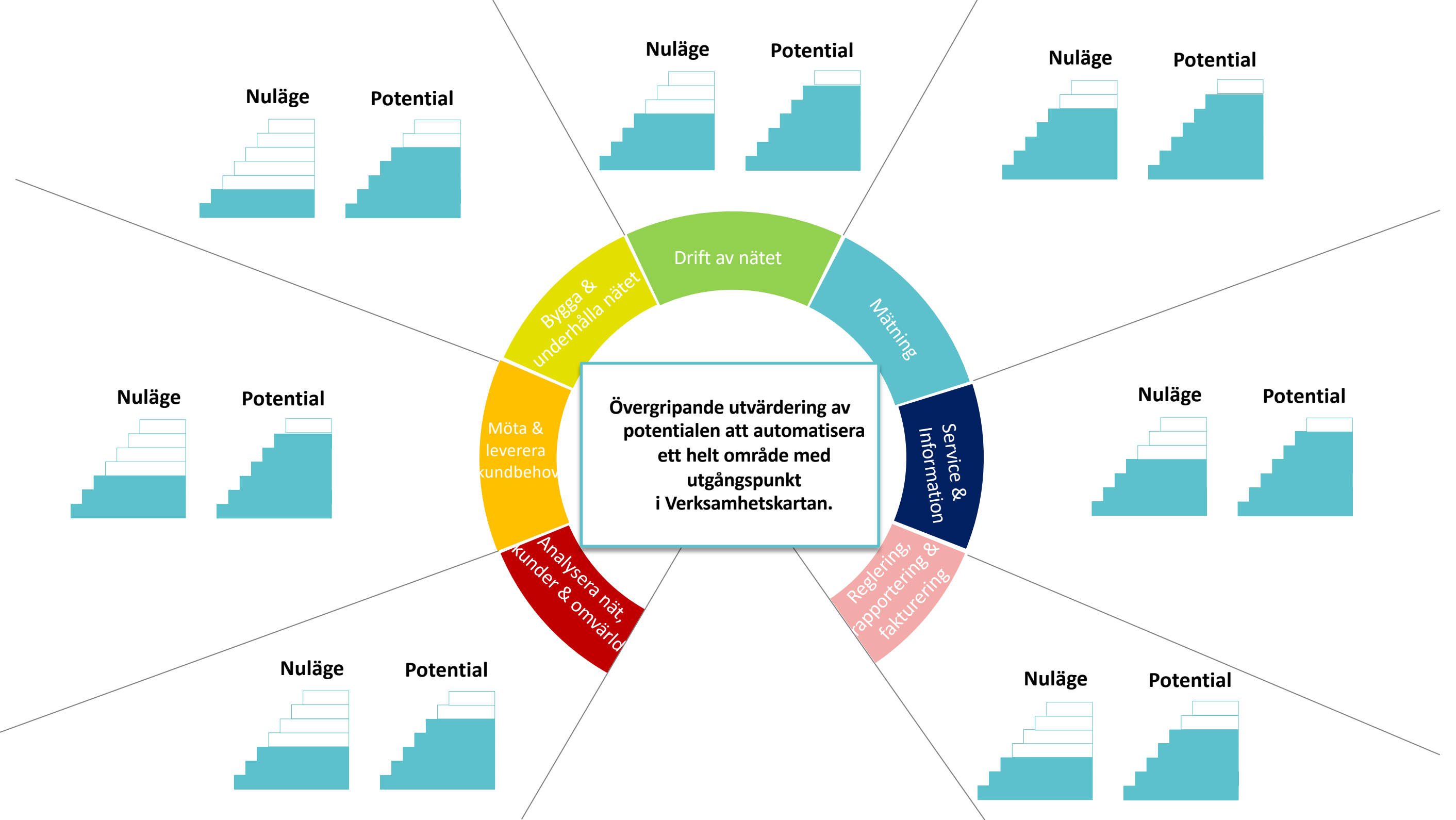

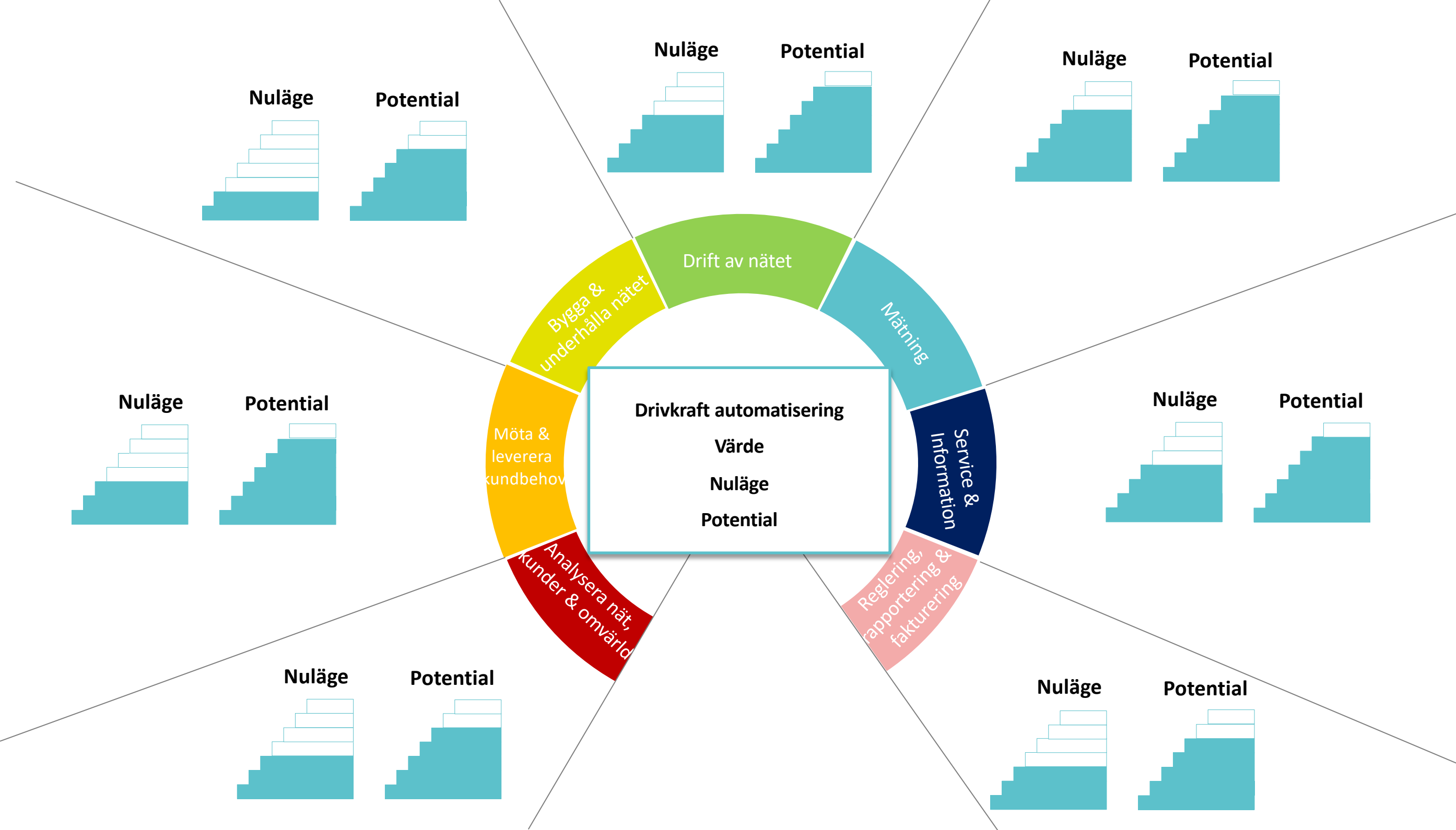
Digitaliseringstrappan

Digitaliseringstrappan

Fördelar med Vintergatan

- Vi samlas kring en gemensam bild som visar hela verksamheten inklusive IT
- Vi bryter ner samtliga strategiska mål på bolagsnivå och utvärderar dem tillsammans för en gemensam road map
- Kan se vilken påverkan nya initiativ har på befintlig verksamhet och befintliga system
- Uppföljning direkt i kartan
- Konsekvens att vi upprättar rollen verksamhetsarkitekt

Tips & Tricks

Gör arbetet steg för steg och fyll på kartan efterhand. Vi valde att skriva på svenska och beskriva förmågorna på en hög nivå för att få större genomslag i början.

Om man inte har en tydlig sponsor: jobba under radarn för att få fram case som man sedan vill sponsra.

Integrera i möjligaste mån redan befintliga modeller och arbetssätt.

Hitta en story som förklarar relationen mellan redan etablerade modeller/arbetssätt, t ex mellan förmåga, kundresor och process.

Håll i och håll ut! Förändring tar tid och gör ofta lite ont. Små myrsteg framåt är också framsteg.

Tack!

Kristina Jacobsson, Business Transformation
kristina.jacobsson@eon.se, 0730-613260

Tack! Håll gärna kontakten!

Kristina Jacobsson

Verksamhetsarkitekt och
verksamhetsutvecklare på
E.ON Energidistribution

[LinkedIn:](#)

[linkedin.com/in/kristina-jacobsson/](https://www.linkedin.com/in/kristina-jacobsson/)

Emma-Lisa Hansson

Research data architect på
Lunds universitet

[LinkedIn:](#)

[linkedin.com/in/emma-lisa-hansson-928365201/](https://www.linkedin.com/in/emma-lisa-hansson-928365201/)

Cecilia Nordén

Verksamhetsarkitekt på IRM

[LinkedIn:](#)

[linkedin.com/in/cecilianorden/](https://www.linkedin.com/in/cecilianorden/)